DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA APROWIZACJI i HANDLU

Warszawa, dnia 20 sierpnia 1945 r.

Nr 8

TREŚĆ:

OKÓLNIK Nr 40 PREZESA RADY MINISTRÓW

Poz. 41 z dnia 16 lipca 1945 r.; o urlopach funkcjonariuszów państwowych . . . . Str. 71

OKÓLNIK Nr 37 MINISTRA APROWIZACJI I HANDLU

Poz. 42 z dnia 9 sierpnia 1945 r., w sprawie handlu nielegalnego oraz obowiązku uwidoczniania cen artykułów powszechnego użytku 72

OKÓLNIK Nr 29 MINISTRA APROWIZACJI i HANDLU

Poz. 43 z dnia 16 sierpnia 1945 r., w sprawie zwolnienia produktów nabiałowych dla zakładów mleczarskich i centrali gospodarczych na rok gospodarczy 1945/46 celem umożliwienia nabycia sprzętu, przyrządów i chemikalii po cenach wolnego rynku 73

INSTRUKCJE MINISTRA APROWIZACJI i HANDLU:

Poz. 44 z dnia 4 sierpnia 1945 r., w sprawie kredytu dla sfinansowania obowiązkowych dostaw świadczeń rzeczowych w roku gospodarczym 1945/46 74

Poz. 45 z dnia 10 sierpnia 1945 r., w sprawie cen płaconych rolnikom za ziemiopłody dostarczane w ramach świadczeń obowiązkowych w roku gospodarczym 1945/46 76

Poz. 46 z dnia 7 września 1945 r. w przedmiocie wykonania zarządzeń o obowiązkowych dostawach ubocznych produktów i odpadków ubojowych 76

Poz. 41

OKÓLNIK Nr 40 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 16 lipca 1945 r.

o urlopach funkcjonariuszów państwowych.

W związku z podniesionymi przez niektóre Ministerstwa wątpliwościami w sprawie praw urlopowych funkcjonariuszów państwowych wyjaśniam co następuje:

1. Prawo do korzystania z urlopów przysługuje wszystkim funkcjonariuszom państwowym, zarówno mianowanym na stałe, jak i prowizorycznym, praktykantom oraz kontraktowym (art. art. 36 — 38 i 105 ustawy o państw. służbie cywilnej oraz art. 54 dekretu P. K. W. N. z dnia 27.XII 1944 r. (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 89).
2. Prawo do pierwszego urlopu wypoczynkowego powstaje po przesłużeniu w służbie państwowej przez funkcjonariusza państwowego przynajmniej jednego roku.
3. Urlopy wypoczynkowe dla funkcjonariuszów państwowych powinny być udzielane w wymiarach, ustalonych przepisami art. art. 36 i 105 ustawy o państw. służbie cywilnej, przy czym lata służby, stanowiące podstawę do wymiaru urlopu, oblicza się na zasadzie art. 14 powołanej ustawy.
4. Do wymiaru urlopu wypoczynkowego można zaliczyć wszystkie urlopy, udzielone w ciągu roku, z wyjątkiem krótkich urlopów dla załatwienia ważnych spraw osobistych, rodzinnych, i majątkowych, nieprzenoszących jednorazowo 3-ch dni.
   1) W roku bieżącym należy udzielić urlopów wypoczynkowych wszystkim funkcjonariuszom, którzy po wyzwoleniu Kraju spod okupacji rozpoczęli służbę państwową przed dniem 31.XII 1944 roku.
   2) W wyjątkowych, indywidualnie rozpatrzonych wypadkach, mogą Ob. Ob. Ministrowie lub kierownicy podległych Im władz, urzędów i instytucji — w/g swego swobodnego uznania — udzielić urlopów wypoczynkowych również tym funkcjonariuszom państwowym, przyjętym do służby po dniu 31 grudnia 1944 r., którzy wykażą się działalnością niepodległościową lub pracą zawodową, wykonywaną z pożytkiem dla Narodu Polskiego w okresie okupacji.
5. 1) Władza służbowa może na podstawie art. 36 ustawy o państwowej służbie cywilnej odmówić udzielenia funkcjonariuszowi państwowemu urlopu wypoczynkowego w pełnym wymiarze lub częściowo

z ważnych przeszkód służbowych. Przepisy te mogą być wyjątkowo obecnie zastosowane również do całego zespołu funkcjonariuszów odnośnego urzędu lub poszczególnych jego komórek organizacyjnych, jeżeli początkowy stan organizacyjny urzędu lub inne ważne interesy służbowe tego bezwzględnie wymagają.

2) Niewykorzystanie z powyższych powodów przez funkcjonariuszów państwowych urlopów wypoczynkowych należy w miarę możności uwzględnić przy wymiarze urlopu wypoczynkowego w roku następnym (ust. 3 art. 37 ustawy o państw. służbie cywilnej).

6. W żadnym wypadku nie należy funkcjonariuszom wypłacać wynagrodzenia (odszkodowania) za niewykorzystane urlopy, gdyż urlopy należą się funkcjonariuszom państwowym dla wypoczynku i regeneracji sił do pracy, a nie do uzyskania w miejsce wypoczynku jakiegoś ekwiwalentu pieniężnego. Wydatek skarbowy na ten cel nie miałby żadnego pokrycia w ustawie.

Prezes Rady Ministrów

(—) E. OSÓBKA-MORAWSKI

Poz. 42

OKÓLNIK Nr 37 MINISTRA APROWIZACJI i HANDLU

z dnia 9 sierpnia 1945 r.

w sprawie handlu nielegalnego oraz obowiązku uwidaczniania cen artykułów powszechnego użytku.

§ 1.

Na terenach wielu urzędów wojewódzkich rozpowszechniony jest handel nielegalny, uchylający się z pod kontroli władz. Właściciele przedsiębiorstw handlowych nie posiadają wymaganych ustawą przemysłową uprawnień, w konsekwencji czego nie mają możności nabywania kart rejestracyjnych, względnie zaniedbują ten zasadniczy obowiązek. Tego rodzaju stan powoduje chaos i naraża Skarb Państwa na poważne straty.

§ 2.

Zgodnie z art. 7 rozp. Prez. R. P. z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 468), zmienionego ustawami z dnia 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 350) i z dnia 8 sierpnia 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 60, poz. 463), każdy kto przystępuje do prowadzenia przemysłu (handlu) ze stałą siedzibą jest zobowiązany zawiadomić o tym władzę przemysłową I inst. Zgłoszenie to ma na celu ułatwić władzy przemysłowej ewidencję i nadzór nad wykonywanym handlem. Wydane przez władze przemysłowe potwierdzenia zgłoszenia należy uważać za uprawnienia przemysłowe. Niewykonanie obowiązku zgłoszenia karalne jest jako naruszenie przepisów ustawy przemysłowej po myśli art. 126.

Obok handlu umiejscowionego (ze stałą siedzibą) władze przemysłowe spotykają się ze zjawiskiem handlu okrężnego. Osoby uprawiające proceder handlu okrężnego obowiązane są do posiadania licencyj na handel okrężny. Licencje te winny wydawać władze przemysłowe I inst. przy zachowaniu warunków przewidzianych w III dziale ustawy przemysłowej (art. art. 45 — 59).

Wszyscy właściciele przedsiębiorstw handlowych ze stałą siedzibą i prowadzący przemysł okrężny winni legitymować się nie tylko dowodami uprawnień przemysłowych, lecz także kartami rejestracyjnymi, dowodami opłat rejestracyjnych od przedsiębiorstw i zajęć (ustawa z dn. 25 kwietnia 1938 r. Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 293) zmieniona dekretem P. K. W. N. z dn. 22 grudnia 1944 r. Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 86).

§ 3.

Zgodnie z art. 6 dekretu P. K. W. N. z dnia 25 października 1944 r. o zwalczaniu spekulacji i lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 49) posiadacze składów, sklepów, handlów, restauracyj, cukierni i wogóle wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw sprzedaży przedmiotów powszechnego użytku obowiązani są wywiesić w lokalach tych przedsiębiorstw cenniki na wszelkie bez wyjątku przedmioty powszechnego użytku, przeznaczone na sprzedaż, a nadto ujawnić ceny bezpośrednio na odnośnych przedmiotach.

Cenniki winny być wywieszone, względnie umieszczone na miejscu widocznym i dostępnym dla nabywcy, względnie spożywcy i zawierać oprócz wyszczególnienia towarów i cen: firmę lub nazwisko posiadacza przedsiębiorstwa, jego adres, wreszcie datę sporządzenia cennika. Ceny ujawnione na przedmioty powszechnego użytku winny być zgodne z cenami istotnie pobieranymi. Wyżej wymienieni posiadacze przedsiębiorstw sprzedaży, względnie zatrudnieni przez nich pracownicy, obowiązani są wydawać kupującym na ich żądanie rachunki na sprzedane przedmioty powszechnego użytku. W rachunkach winny być wskazane: firma lub nazwisko posiadacza, jego adres, data sprzedaży, jakość i ilość towaru oraz cena za którą towar był sprzedany.

§ 4.

W związku z powyższym należy przeprowadzać dorywczo kontrolę przedsiębiorstw handlowych, w wypadkach zaś stwierdzenia braku uprawnień przemysłowych, względnie zaniedbania obowiązku uwidocznienia cen — stosować z umiarem kary w ramach obowiązujących przepisów.

W tym celu urzędy wojewódzkie oraz zarządy miejskie w Warszawie i Łodzi wydadzą polecenia, zmierzające do przestrzegania przepisów wyżej cytowanych rozporządzeń.

Minister Aprowizacji i Handlu

(—) Dr. J. SZTACHELSKI

Poz. 43

OKÓLNIK Nr 29 MINISTRA APROWIZACJI i HANDLU

z dnia 16 sierpnia 1945 r.

w sprawie zwolnienia produktów nabiałowych dla zakładów mleczarskich i centrali gospodarczych na rok gospodarczy 1945/46 celem umożliwienia nabycia sprzętu, przyrządów i chemikalii po cenach wolnego rynku.

Dla umożliwienia nabycia sprzętu, narzędzi i chemikalii przez Zakłady Mleczarskie po cenach wolnego rynku zarządzam co następuje:

1) zwalnia się 5% produkcji masła, sera tłustego i chudego oraz 25% twarogu, wyprodukowanych w Zakładach Głównych.
2) dla zakładów miejskich, produkujących mleko konsumcyjne, zwalnia się 10% przerobionego na konsumcję mleka. Dla zakładów miejskich miast: Katowice, Łódź i Warszawa zwalnia się tylko 6% przerobionego na konsumcję mleka;
3) z powyższych zwolnień zużywają Zakłady Mleczarskie na detaliczny i doraźny zakup sprzętu mleczarskiego i chemikalii 50% masła, 50% sera, oraz 40% twarogu, a miejskie Zakłady Mleczarskie 50% mleka konsumcyjnego. Dla umożliwienia nabycia hurtowego maszyn, sprzętu, oraz chemikalii dla potrzeb mleczarstwa pozostałe 50% masła, 50% sera, oraz 60% twarogu odprowadzają Zakłady Mleczarskie, zaś 50% mleka konsumcyjnego, Miejskie Zakłady Mleczarskie, do „Społem" Związku Gospodarczego Spółdzielni R. P. — Oddziały Mleczarsko-Jajczarskie.
4) Ilości produktów nabiałowych, uzyskanych na podstawie niniejszego okólnika, muszą być księgowane w specjalnej książce, z podaniem cen i wpływów, otrzymanych przy sprzedaży, potwierdzonych przez odbiorców. Rozchody z tytułu nabycia sprzętu, przyrządów i chemikalii winny być udowodnione rachunkami.
5) W razie jakichkolwiek nieścisłości w wykonywaniu punktu 4 niniejszego okólnika Zakład Mleczarski zostanie pozbawiony praw korzystania ze zwolnień (punkty 1, 2).
6) Okólnik niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą działania wstecz od 1-go lipca 1945 roku.

Minister Aprowizacji i Handlu
(—) Dr J. SZTACHELSKI

Poz. 44

INSTRUKCJA MINISTRA APROWIZACJI i HANDLU

z dnia 4 sierpnia 1945 r.

w sprawie kredytu dla sfinansowania obowiązkowych dostaw świadczeń rzeczowych w roku gospodarczym 1945/46.

Na podstawie § 14 zarządzenia Ministra Aprowizacji i Handlu z dnia 31 marca 1945 r. o obowiązku świadczeń rzeczowych zbóż, ziemniaków, oleistych, strączkowych, słomy na rok gospodarczy 1945/46 (Dz. Św. Rzecz. Nr 9, poz. 28) zarządza się co następuje:

§ 1.

Dla umożliwienia powierzonego „Społem" Związkowi Gospodarczemu Spółdzielni R. P. skupu dostaw płodów rolnych, pochodzących z obowiązkowych świadczeń rzeczowych na rok gospodarczy 1945/46, uruchamia się w Narodowym Banku Polskim następujące kredyty:

1) kredyt zaliczkowy do wysokości zł. 20.000.000.—
2) kredyt obrotowy do wysokości zł. 300.000.000.—

Kredytami tymi „Społem" Związek Gospodarczy Spółdzielni R. P. dysponować będzie według zasad niżej wymienionych.

§ 2.

Narodowy Bank Polski otwiera kredyty Centralnej Kasie Spółek Rolniczych, która z kolei kredyty te otwiera u siebie „Społem" Zw. Gosp. Sp. R. P. na warunkach osobno uzgodnionych między tymi instytucjami.

§ 3.

„Społem" Zw. Gosp. Sp. R. P. ma obowiązek zapewnić rolnikom zapłatę za dostarczone przez nich produkty natychmiast z chwilą dostawy. W tym celu „Społem" dokona repartycji kredytu zaliczkowego między spółdzielnie, które będą się zajmowały skupem dostaw obowiązkowych, oraz dla tychże spółdzielni uruchomi kredyt obrotowy.

§ 4.

Uruchomione w Narodowym Banku Polskim kredyty: zaliczkowy i obrotowy mogą być wykorzystane wyłącznie t[illegible]o na cele skupu obowiązkowych dostaw [illegible]dczeń rzeczowych.

§ 5.

Spółdzielnie, które będą skupywały płody rolne otrzymają kredyt zaliczkowy w odpowiedniej wysokości w Centralnej Kasie Spółek Rolniczych na wniosek „Społem" Zw. Gosp. Sp. R. P., dla zapoczątkowania akcji skupu. Dalszą gotówkę na bieżące krycie należności rolnikom z tytułu uskutecznionych dostaw, spółdzielnie otrzymywać będą w działach rolniczych okręgów „Społem" na zasadzie raportów, przedkładanych według załączonego wzoru (załącznik Nr 1), w miarę przeprowadzanej akcji skupu (patrz §§ 14 i 17 instrukcji Ministra Aprowizacji i Handlu z dnia 23 maja 1945 r. Dz. Urzęd. Min. Apr. i Handl. Nr 3, poz. 11).

§ 6.

Raporty przedkładane działom rolniczym okręgów „Społem" według wzoru wyżej powołanego, celem uzyskania pokrycia gotówkowego za istotnie zakupione i zmagazynowane płody rolne, winny być poświadczone przez właściwy referat aprowizacji i handlu starostwa powiatowego (dla spółdzielni z siedzibą w mieście powiatowym) względnie przez zarząd gminny (dla spółdzielni z siedzibą w gminach). Władze te zaświadczają prawdziwość raportu ns zasadzie codziennych raportów punktów zsypu (§ 14 instrukcji Ministra Aprowizacji i Handlu z dnia 23 maja 1945 r. Dz. Urzęd. Min. Apr. i H. Nr 3, poz. 11).

§ 7.

Działy rolnicze okręgów „Społem" pokrywać będą zapotrzebowanie gotówkowe punktów zsypu według wartości, obliczonej po cenach urzędowych, istotnie zakupionych i zmagazynowanych ilości płodów rolnych, pochodzących z obowiązkowych świadczeń rzeczowych. Pokrycie następuje w formie czeków, wystawionych przez okręg „Społem" Zw. Gosp. Sp. R. P. na Narodowy Bank Polski. Podstawę do wystawiania czeków stanowią raporty (§§ 5 i 6 niniejszej instrukcji).

§ 8.

Czeki wystawiane przez Narodowy Bank Polski mogą być honorowane tylko po zaopatrzeniu ich w signum (podpis) Kierownika oddziału świadczeń rzeczowych względnie Naczelnika wydziału aprowizacji i handlu urzędu wojewódzkiego pod pieczęcią urzędową. (Narodowemu Bankowi Polskiemu i okręgowi „Społem" należy podać wzory podpisów osób uprawnionych do sygnowania czeków).

§ 9.

Kierownik oddziału świadczeń rzeczowych względnie Naczelnik wydziału aprowizacji i handlu urzędu wojewódzkiego, sygnując przedkładany mu czek, zobowiązany jest pod osobistą odpowiedzialnością sprawdzić czy wystawiona suma czeku odpowiada wartości raportowanego skupu (według wzoru Nr 1), obliczonej zgodnie z podanymi wyżej przepisami niniejszej instrukcji.

§ 10.

Kierownicy oddziałów świadczeń rzeczowych urzędów wojewódzkich zobowiązani są prowadzić rejestr sygnowanych czeków w dwóch egzemplarzach według następującego wzoru:

Rejestr wystawionych czeków przez Okręg „Społem" Zw. Gosp. Sp. R. P.

w..

Data	Nr czeku	Na zlecenie jakiej spółdzielni	Równowartość w zł.	Uwagi

Z końcem każdego miesiąca (najpóźniej do dnia 5 następnego miesiąca za miesiąc ubiegły) należy jeden podsumowany egzemplarz przesłać Ministerstwu Aprowizacji i Handlu (Departament Budżetowo-Finansowy).

§ 11.

Wystawiane w powyższy sposób czeki honorowane będą przez:

1) wszystkie oddziały Narodowego Banku Polskiego
2) „ „ Banku Spółdzielczego „Społem"
3) „ „ Centralnej Kasy Spółek Rolniczych
4) „ „ Banków Państwowych.

§ 12.

Zwolnienia płodów rolnych, pochodzących z dostaw obowiązkowych, są dopuszczalne tylko za zapłatą, następującą równocześnie z odbiorem towaru z magazynu. Inny sposób rozliczenia może mieć miejsce tylko na wyraźne zarządzenie Ministerstwa Aprowizacji i Handlu.

§ 13.

Zapłata za zwolnione płody rolne, pochodzące ze świadczeń rzeczowych, winna odbywać się w formie wpłat na konto „Społem" Związku Gospodarczego Spółdzielni R. P. w P. K. O., w Narodowym Banku Polskim, w Centralnej Kasie Spółek Rolniczych lub w Banku Spółdzielczym „Społem".

§ 14.

Instrukcja niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Aprowizacji i Handln

(— Dr J. SZTACHELSKI

Załącznik do Instrukcji Ministra Aprow. i Handlu
z dnia 4 sierpnia 1945 r.

Wzór Nr 1

(Stempel Spółdzielni) ....dnia ....

„Społem"
Związek Gospodarczy Spółdzielni R. P.
Okręg.................................... Wydział Rolniczy

w ....

Sprawozdanie Nr..................

W czasie od dnia...................................... do dnia...................................... przyjęliśmy na nasze magazyny na podstawie poświadczenia dostawy ziemiopłodów Nr.....................................
....

następujące ilości ziemiopłodów:

żyto	kg	wartość	zł. . . . .
pszenica	„	„	zł. . . . .
jęczmień	„	„	zł. . . . .
owies	„	„	zł. . . . .
gryka	„	„	zł. . . . .
proso	„	„	zł. . . . .
strączkowe jadalne	„	„	zł. . . . .
„ pastewne	„	„	zł. . . . .
oleiste	„	„	zł. . . . .
włókniste	„	„	zł. . . . .
ziemniaki	„	„	zł. . . . .
siano	„	„	zł. . . . .
słoma	„	„	zł. . . . .
łubin	„	„	zł. . . . .
. . . . . .	„	„	zł. . . . .
. . . . . .	„	„	zł. . . . .
. . . . . .	„	„	zł. . . . .
. . . . . .	„	„	zł. . . . .
		razem	zł. . . . .

Prosimy powyższą kwotę wpłacić na nasz rachunek.
Jednocześnie oświadczamy, że wyżej wymienione dane są zgodne z rzeczywistością i Spółdzielnia nasza przyjmuje całkowitą odpowiedzialność za niniejsze sprawozdanie.

Łączymy spółdzielcze pozdrowienia

(stempel i podpis spółdzielni)

Powyższe sprawozdanie skontrolowano
dnia.. i wystawiono
czek Nr....................................
na zł...
Referent...

Czek Nr.............................. na zł..................................
otrzymałem...
dnia..

(podpis spółdzielni)

Zgodność raportowanej dostawy stwierdza
Zarząd Gminny w...
Referat Aprowizacji i Handlu Starostwa
w ....

(stempel i podpis stwierdzającego)

Poz. 45

INSTRUKCJA MINISTRA APROWIZACJI i HANDLU

z dnia 10 sierpnia 1945 r.

w sprawie cen płaconych rolnikom za ziemiopłody dostarczane w ramach świadczeń obowiązkowych w roku sprawozdawczym 1945/46.

Na podstawie § 11 pkt. 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 marca 1945 r. o obowiązku świadczeń rzeczowych na rok gospodarczy 1945/46 (Dz. Św. Rzecz. Nr 9, poz. 27), §§ 17 i 18 zarządzenia Ministra Aprowizacji i Handlu z dnia 31 marca 1945 r., w sprawie wykonania powyższego rozporządzenia (Dz. Św. Rzecz. Nr 9, poz. 28) oraz § 7 pkt. 5 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1945 r. o obowiązku świadczeń rzeczowych siana łąkowego na rok gospodarczy 1945/46 (Dz. Św. Rzecz. Nr 16, poz. 42) i §§ 18 i 19 rozporządzenia Ministra Aprowizacji i Handlu z dnia 9 lipca 1945 r, w sprawie wykonania powyższego rozporządzenia (Dz. Św. Rzecz. Nr 16, poz. 43), zarządzam co następuje:

1) Do czasu wydania nowego cennika — za dostarczone w ramach świadczeń obowiązkowych w roku gospodarczym 1945/46 ziemiopłody należy płacić ceny, ustalone w załączniku Nr 2 do § 7 zarządzenia Ministra Aprowizacji i Handlu z dnia 9 lutego 1945 r, o obowiązkowych dostawach zbóż, ziemniaków, gryki, prosa, siana, słomy, nasion oleistych, strączkowych i strączkowych pastewnych (Dz. Św. Rzecz. Nr 4, poz. 13).

Ceny za lucernę ustala się w wysokości ceny siana koniczyny czerwonej, za seradelę zaś w wysokości ceny siana łąkowego I gatunku.

2) Instrukcja niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Aprowizacji i Handlu
(—) Dr J. SZTACHELSKI

Poz. 46

INSTRUKCJA MINISTRA APROWIZACJI I HANDLU

z dnia 7 września 1945 r.

w przedmiocie wykonania zarządzeń o obowiązkowych dostawach ubocznych produktów i odpadków ubojowych.

Podstawami prawnymi do realizacji świadczeń rzeczowych, wynikających z obowiązku oddawania przez posiadaczy ubijanych zwierząt produktów ubocznych i odpadków ubojowych są:

a) zarządzenie Przewodniczącego Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 23 października 1944 r. (Dz. Świadczeń Rzeczowych Nr 4, poz. 15) o obowiązkowych dostawach ubocznych produktów i odpadków ubojowych — w dalszej treści niniejszej instrukcji zwane w skróceniu „zarządzenie";

b) zarządzenie wykonawcze Przewodniczącego Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 18 lipca 1945 r. (Dz. Św. Rzecz. Nr. 17, poz. 45) do powyższego zarządzenia — w dalszej treści niniejszej instrukcji zwane w skróceniu „zarządzenie wykonawcze";

c) zarządzenie Ministra Aprowizacji i Handlu z dnia 28 marca 1945 r. (Monitor polski Nr 2 z dnia 25 kwietnia 1945 r.) o ustanowieniu zarządu przymusowego nad firmą „B a c u t i l".

1. Jak wynika z § 5 zarządzenia wykonawczego organizacją skupu, której poruczono wyłączność skupu na terenie całej Rzeczypospolitej jest Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe „B a c u t i l", pozostające pod zarządem przymusowym, ustanowionym przez Ministra Aprowizacji i Handlu.

Zarząd centralny tej firmy mieści się w Warszawie, przy ul. Bartoszewicza Nr 7, firma w dalszej treści niniejszej instrukcji zwana będzie w skróceniu „B a c u t i l".

B a c u t i l uruchamia i organizuje w terenie — wojewódzkie przedstawicielstwa skupu z siedzibą w miastach wojewódzkich — w dalszej treści niniejszej instrukcji zwane w skróceniu: „przedstawicielstwo", których działalność obejmuje teren danego województwa.

Przedstawicielstwo obowiązane jest zakładać w miastach powiatowych zbiornice, których działalność w zasadzie obejmuje teren danego powiatu.

Tak uruchomienie Przedstawicielstwa, jak i otwarcie lub zamknięcie zbiornicy, winno być meldowane Urzędowi Wojewódzkiemu — Wydziałowi Aprowizacji i Handlu — Odział Obrotu Zwierzęcego, który w dalszej treści niniejszej instrukcji zwany będzie w skróceniu: „Oddział Obrotu".

2. Działalność Przedstawicielstwa i zbiornic w terenie województwa podlega nadzorowi i kontroli Oddziału Obrotu, któremu Przedstawicielstwo zobowiązane jest najdalej do dnia 10 każdego miesiąca składać sprawozdanie za ubiegły miesiąc o stanie zbioru produktów i odpadków ubojowych w formie, określonej w załączniku Nr 1 do zarządzenia wykonawczego.

Oddział Obrotu winien czuwać nad tym, aby ilość zebranych przez przedstawicielstwo arty-

kułów pozostawała w proporcjonalnym stosunku do ubitych na terenie województwa sztuk bydła, trzody, owiec i koni.

Artykuły, będące przedmiotem niniejszej instrukcji muszą być zbierane w całości a nie sporadycznie i częściowo, nadto nie mogą tworzyć ubocznych źródeł dochodu dla zbieraczy.

Uwagi kontrolne winien Oddział Obrotu przedłożyć Przedstawicielstwu do wyjaśnienia, w sprawach ważniejszych i zasadniczych komunikować je Ministerstwu Aprowizacji i Handlu.

Przedstawicielstwo w swych słusznych postulatach, wynikających z jak najbardziej celowego zbierania artykułów, winno mieć całkowite poparcie Oddziału Obrotu.

Sprawa zbierania lub niezbierania pewnych artykułów, wymienionych w § 1 zarządzenia wykonawczego, w poszczególnych zbiornicach ustalona będzie przez Ministerstwo Aprowizacji i Handlu na wniosek Bacutilu, w zależności od warunków odbioru, zapotrzebowania danego artykułu, pory roku i t. p.

3. Stosownie do § 7 zarządzenia wykonawczego, Ministerstwo Aprowizacji i Handlu reglamentuje, t. j. czuwa nad zbiorem i prowadzi jego ewidencję, wszystkich produktów ubocznych i odpadków ubojowych, dysponuje natomiast tylko następującymi:

a) ścięgnami (§ 2 grupa I lit. b),
b) żołądkami wieprzowymi (§ 2 grupa I lit. c),
c) „ cielęcymi (§ 2 grupa II lit. e),
d) ogonami i uszami bydlęcymi (§ 2 grupa II lit. b),
e) szczeciną (§ 2 grupa II lit. c),
f) krwią konsumcyjną (§ 2 grupa III),
g) nogami bydlęcymi (§ 2 grupa IV lit. a),
h) jelitami (§ 2 grupa IV lit. c).

4. Sprostowania.

Co się tyczy pkt. 3 liter *a*, *c*, *d* niniejszej instrukcji, to sprostowanie § 7 zarządzenia wykonawczego ukaże się w jednym w najbliższych numerów Dziennika Świadczeń Rzeczowych, którym zostanie sprostowana również pomyłka drukarska w grupie IV lit. b., gdzie w drugim wierszu po wyrazie „komplet" opuszczono wyraz „jelit".

5. Interpretacja.

Celem usunięcia mylnej nieraz interpretacji powołanych na wstępie zarządzeń, wyjaśnia się, że akcją obowiązkowych dostaw ubocznych produktów i odpadków ubojowych, objęte są wszystkie ubijane zwierzęta, tak pochodzące z kontygentów, jak i wolnego handlu w tych rzeźniach, gdzie czynne są zbiornice Bacutilu.

Wymieniony w grupie IV lit. b pod 1) tłuszcz otokowy bydła rogatego przeznaczony jest w całości na cele techniczne.

6. Zwolnienia.

Zgodnie z § 6 zarządzenia wykonawczego Oddział Obrotu może zwolnić właścicieli ubijanych zwierząt od obowiązku oddawania: żołądków wieprzowych i nóg bydlęcych na zasadach, określonych w ust. drugim tego paragrafu.

Co się tyczy zwalniania jelit, należy w każdym wypadku zażądać od właściciela ubijanych zwierząt przedłożenie zaświadczenia Przedstawicielstwa, że zapotrzebowanie na dany gatunek i asortyment jelit, nie może być pokryte gotowymi i przerobionymi jelitami, znajdującymi się w posiadaniu Przedstawicielstwa.

Zwolnienia muszą być terminowe i indywidualne, nie można zatem wystawiać zwolnień generalnych lub na nieokreślony termin.

Należy zwracać uwagę, aby zwolniesia udzielane były tylko tym zainteresowanym, którzy faktycznie mięso tych zwierząt, których jelita mają być zwolnione, zużytkują na wyrób wędlin, czyli, innymi słowy, nie wolno zwalniać właścicieli ubijanych zwierząt od obowiązku dostarczania jelit, mimo posiadanego zaświadczenia Przedstawicielstwa — o ile mięso tych zwierząt zużyte ma być do bezpośredniej konsumcji, a nie do przetwórstwa wędliniarskiego.

przykład: właściciel, przeznaczonych na ubój krów, przedkłada zaświadczenie Przedstawicielstwa, stwierdzające brak na magazynie Bacutilu jelit wołowych cienkich i prosi o zwolnienie od obowiązku dostarczenia jelit. Wobec tego, że mięso tych krów przeznaczone jest na sprzedaż w jatce, należy prośbie odmówić.

Bez względu na to, czy jelita są zwalniane, czy nie, muszą być, (zgodnie z końcowym ustępem § 1 zarządzenia), oddawane do szlamowania organizacji skupu (zbiornice Bacutilu).

Zwolnienie w żadnym wypadku nie dotyczy żołądków cielęcych, dysponowanie nimi zastrzeżone jest Ministerstwu Aprowizacji i Handlu.

7. Dysponowanie.

a) Dysponowanie jelitami **w ramach kontyngentu.**

Oddział Obrotu uprawniony jest dysponować przerobionymi jelitami w sposób następujący:

Warsztatom przemysłu mięsnego (zarówno prywatnym jak i wojskowym), przerabiającym mięso kontyngentowe na wędliny, przysługuje prawo do przydziału jelit, przerobionych po cenach kontyngentowych w firmie Bacutil.

Wnioski o przydział jelit muszą być zaopiniowane przez kwatermistrza dla warsztatów wojskowych, natomiast przez Terytorialne Zjednoczenie Przemysłu konserwowego dla fabryk mięsnych, oraz przez Cech rzeźniczo-wędliniarski dla warsztatów rzeźniczo-wędliniarskich.

W udzielanych przydziałach należy brać za podstawę obliczenia, że 1 kg przerobionego mięsa, t. j. mięsa gotowego do wyrobu wędlin, odpowiada przeciętnie 1 mtr jelit, w zależności od rozmiaru tychże.

I tak:

w 1 mtr szlamowanych jelit wieprzowych cienkich (kiełbaśnic) mieści się około $^3/_4$ kg. kiełbasy;

w 1 mtr szlamowanych jelit wołowych cienkich mieści się około 1 kg kiełbasy;

w 1 mtr szlamowanych jelit wieprzowych grubych mieści się około $1\frac{1}{2}$ kg kiełbasy;

w 1 mtr szlamowanych jelit bydlęcych środkowych mieści się około $1\frac{1}{2}$ kg kiełbasy;

Stosunek procentowy wagi mięsa, przerobionego do wyrobu wędlin, nie powinien przekraczać przy bydle rogatym 40%, przy trzodzie chlewnej 65% wagi żywca. Odbiór i zapłata według cen stałych (urzędowych) następuje w danej placówce Bacutilu.

b) Sprzedaż jelit przerobionych **w wolnym handlu**, będzie dokonywana na zasadach, ustalonych przez Ministerstwo Aprowizacji i Handlu bezpośrednio z firmą Bacutil, które zostaną podane Oddziałowi Obrotu do wiadomości.

c) Dysponowanie krwią konsumcyjną.

Stosownie do § 3 zarządzenia wykonawczego odbierają zbiornice Przedstawicielstwa całą krew ubijanego bydła rogatego.

Należy przestrzegać, aby zbiornice do zbioru krwi konsumcyjnej posiadały odpowiednie naczynia (bańki, wiadra).

W naczynia te—czysto wymyte przed każdym ubojem, winna być zbierana krew konsumcyjna, w ilościach dysponowanych w tym celu przez Oddział Obrotu.

Pozostałą ilość gromadzą zbiornice w specjalnych beczkach, jako krew techniczną.

Cenę za krew konsumcyjną, odstępowaną przez zbiornice przemysłowi spożywczemu ustali osobno Ministerstwo Aprowizacji i Handlu, na wniosek Oddziału Obrotu, uzgodniony z Przedstawicielstwem, oraz Terytorialnym Zjednoczeniem Przemysłu Konserwowego i Cechem rzeźniczo-wędliniarskim.

d) Sposoby dysponowania szczeciną i włosiem końskim oraz z ogonów bydlęcych, będą ustalone dodatkową instrukcją przez Wydział Włókna i Wełny Ministerstwa Aprowizacji i Handlu.

8. Ograniczenie w obrocie, przeróbstwie, oraz transporcie artykułów, wymienionych w zarządzeniu.

Zgodnie z końcowym ustępem § 1 zarządzenia obrót, t. j. handel, przeróbstwo (szlamiarnie i t. p.) oraz przewożenie artykułów, objętych § 1 zarządzenia wykonawczego jest zakazany, a jedynie uprawnioną do tych czynności jest firma Bacutil (Monitor Polski Nr 2 z dnia 25.4 1944 r.).

9. O ile by warunki lokalne, celem uproszczenia spraw zwolnień i dysponowania artykułami, wymienionymi w niniejszej instrukcji, tego wymagały, Oddział Obrotu może swe uprawnienia w tym przedmiocie przelać na starostwa (Referat Aprowizacji i Handlu), za uprzednim umotywowanym wnioskiem, przedstawionym Ministerstwu Aprowizacji i Handlu — do zatwierdzenia.

10. Dysponowanie innymi artykułami, wymienionymi w § 1 zarządzenia poza wymienionym w § 7 zarządzenia wykonawczego należy do Ministerstwa Przemysłu.

11. Dopilnowanie nadzoru, zleconego rzeźniom.

Oddział Obrotu winien dopilnować:

a) aby zarządzenie wykonawcze, zgodnie z § 9 podane zostało przez zarządy rzeźni, drogą obwieszczenia (na tablicy) do wiadomości zainteresowanych;

b) aby zarządy rzeźni zlecony im nadzór (§ 9 punkt 6 zarządzenia wykonawczego) nad oddawaniem uprawnionej organizacji produktów ubojowych, faktycznie wykonywały, oraz były pomocne przedstawicielom Bacutilu, przy opracowaniu wniosków wnoszonych do odnośnych władz o ukaranie uchylających się od obowiązku świadczeń rzeczowych właścicieli ubijanych zwierząt — a to przez zaopatrywanie tych wniosków klauzulą, stwierdzającą zaistniały stan przekroczenia;

c) jednocześnie wyda Oddział Obrotu zarządzenie, polecające wszystkim zarządom rzeźni w terenie niezaopatrywania stemplem mięsa zwierząt ubijanych na rzeźni, o ile właściciel ich wzbrania się wydać przedstawicielowi Bacutilu artykuły uboczne, przewidziane w zarządzeniu.

12. Instrukcja niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Aprowizacji i Handlu
w/z Dr. R. PETRUSEWICZ
Podsekretarz Stanu

Tłoczono z polecenia Ministra Aprowizacji i Handlu

Do nabycia: **Ministerstwo Aprowizacji i Handlu — Warszawa, Puławska 28.**

CENA Zł 5,-

Wykonano w Zakł. Druk. „ZNICZ" w Pruszkowie, ul. Sobieskiego 12 Nr 259 VIII.45 — 4000